

Rondelul Rozelor de august de Alexandru Macedonski

incadrarea in epoca literara. Curente si orientari literare. Receptari critice.

Poemul face parte din ciclul Rondelurile rozelor publicat postum, alaturi de alte cicluri, in Poema rondelurilor care apare in 1927.

Pentru a intelege opera lui Macedonski, trebuie sa-i analizam optiunile in interiorul epocii. O buna parte din cariera artistica macedonskiana se suprapune peste "epoca marilor clasici". El este contemporan cu Eminescu si mentorul Junimii, Titu Maiorescu, dar si cu Lovinescu, sau Caragiale. Abia in ultima perioada a vietii poate fi asezat in relatie doctrinara, ca initiator al seriei simboliste, cu Minulescu, Petica, Cezar Savescu, lucru realizat de Tudor Vianu.

In timp ce Maiorescu era in esenta un clasic indragostit de ordine, Eminescu - un poet al ideii, care desavarsea formula estetica a romantismului prin metafora, Macedonski opteaza pentru simbol si corespondente. El este poetul contrastelor bazate pe analogii si pe sugestie, desi o mare parte din literatura sa ramane tributara inspiratiei romantice.

Mihai Zamfir, in Introducere in opera lui Alexandru Macedonski scria: "Concluzia noastra merge in sensul ideii ca intuitia teoretica a lui Macedonski, in privinta artei, era bipolara: romantica si simbolista... inainte de 1890 poetul accentueaza romantismul, inregistrandu-se doar strfulgerari simboliste izolate; dupa 1890, in plina revelatie a ideii de forma, Macedonski accentueaza latura simbolica a conceptiei sale. Din romantism raman doar vagi ecouri".

-Tema si semnificatia titlului. Influenta.-

Tema acestui rondel pare a recupera prin intermediul simbolului rozei speranta si puritatea universului. Titlul este mult mai putin explicit decat in cazul Rondelului rozelor ce mor. Aici "Rondelul rozelor de august" e o referire criptica la miezul verii, la un anotimp spiritual aflat in plina expansiune, analogia vara - viata putand fi facuta foarte usor.

Inca din titlu, rozele vor simboliza o traire plenara, o speranta si o incredere in forta regeneratoare a eului. Prin bazarea pe sugestia muzicala si preocuparile pentru sporirea muzicalitatii poeziei, Macedonski se lasa influentat in rondeluri, de instrumentalismul lui Rene Ghil.

-Elemente de structura si compozitie-

Poemul respecta structura traditionala a rondelului cu 13 versuri, repetarea primelor doua versuri in jumatatea celui de-al doilea catren si repetitia primului vers in finalul poeziei. Cele doua planuri ale poeziei -interior si exterior se intrepatrund permanent, ambiguizandu-se prin intermediul simbolurilor. Temporal, se identifica doua momente esentiale - un trecut mitic, atemporal, un timp al optimismului si al entuziasmului fara limita, si prezentul, la fel de lipsit de repere temporale concrete, care in ciuda greutatilor vietii, pastreaza amprenta entuziasmului si a sperantei din trecut.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

-Procedee si mijloace artistice. Imagini si figuri de stil.-

Imaginea "rozei" a fost conceputa inca de la inceput ca o sinestezie, reunind senzatii olfactive si vizuale: "si tot parfumate si ele". Roza este aici simbolul unei regenerari, a unei permanente in efemeritate, tradusa gramatical prin prezenta adverbului "mai" si a adjectivului demonstrativ "acele". Se stabileste astfel o corespondenta intre o stare de spirit, abstracta, dar entuziasta si titanica - "cand ceru-l credeam pe pamant" si un element al lumii exterioare, apartinand concretului - "roza". Aspiratia spre absolut, optimismul si increderea deplina in fortele vitale ale eului se exprima in al doilea catren prin metafore cu valoare simbolica, dar formulate destul de plat: "falnic avant". Prezenta stelelor aseaza aceasta aspiratie metaforica in zona cosmicului, a eternului, depasind cadrul concret al universului terestru: "Priveam, dintre oameni, spre stele". Repetitia primelor versuri se constituie intr-un refren al sperantei si increderii: "Mai sunt inca roze - mai sunt."

Catrenul al treilea evoca destul de banal greutatile si dezamagirile existentei. Metafora pune in pozitie accentuata un cuvânt cheie, in acest sens: "zadarnic al vietii cuvânt / a stins bucuriile mele". Melancolia acestor dezamagiri este atenuata prin forma complementului circumstantial concesiv, care aduce o nota de triumf: "in ciuda cercarilor grele". Optimismul se reafirma in final prin repetitia primului vers, sustinand rozele ca semn al unei realitati transcendente, ca simbol al regenerarii si sperantei in forta vitalista a eului si a lumii.

Muzicalitatea poemului este deosebita; ea vine din repetitii si refren, dar si din topica sau structura armonica a versului.

Prin inlocuirea picturalului cu descoperirea transcendentului tradus in simboluri, Macedonski realizeaza in Rondeluri ceea ce a fost important in toata poezia simbolista, saltul spre poezia de cunoastere. George Calinescu spunea in Compendiumul din 1945: "Fundamentul simbolismului (...) e inlocuirea picturalului, instrument al universului obiectiv, cu inefabilul muzical si olfactiv, conduct al metafizicului. Poezia simbolista e o poezie de cunoastere".

-Versificatie-

Rondelul are o rima imbratisata in primul catren si rima incrucisata in celelalte doua. Masura este variabila, de opt-noua silabe, iar ritmul este iambic.

-Modurile si timpurile verbale-

Poemul evoca, prin perfect compus - "au fost" si imperfect - "credeam" o stare de spirit a trecutului. Imperfectul sugereaza insa si continuitatea acestei stari, impusa prin folosirea prezentului: "zambesc" - "uit" sau "cant".

-Concluzii-

Rondelurile macedonskiene nu reprezinta evocarea unui contact direct cu natura, ele sunt prin stilizare si lipsa de naturalete, artificiale, abstracte, In ciclul Rondelurile rozelor, parfumul florilor nu este o simpla delectare olfactiva, ci un mod de a transcede simturile, de a se ridica deasupra lor prin amestec si aneantizare. Formula nu e noua, ci inventata si experimentata de Baudelaire si Rimbaud.

Mircea Scarlat scria in Istoria poeziei romanesti despre parfumul rozelor care l-a obsedat atat pe Macedonski: "El este, mai ales in Rondeluri un adevarat stupefiant menit a deregla simturile ca in cazul lui Rimbaud si a crea paradisuri artificiale ca in cazul lui Baudelaire, validandu-se astfel, si in cazul lui Macedonski triumful culturii asupra naturii..."